

POLAZAK U ŠKOLU

Polazak u školu za dijete, ali i za članove njegove obitelji, predstavlja jedan jako uzbudljiv događaj i zapravo prekretnicu u njihovim životima. Osim što je to iskustvo lijepo, može biti i teško te nepredvidivo. Roditeljima, kao aktivnim sudionicima djetetova obrazovanja, od velike je važnosti da njihovo dijete u školi bude sretno te da usvoji sve potrebne vrijednosti, kao i znanja. Priprema djeteta za školu ne počinje prilikom upisa u istu, već mnogo ranije. Pritom, ne misli se samo na kognitivne sposobnosti i vještine, već na one (ponekad važnije) socijalne i emocionalne. Djeca nemaju urođen strah od škole jer se mnogi strahovi uče. Stoga, roditelji su ponekad u većem strahu nego djeca, a ti strahovi se vrlo lako prenesu na dijete.

Prije nego što Vaše dijete može formalno krenuti u školu, potrebno je procijeniti pripremljenost djeteta za polazak u školu. Jedan od glavnih kriterija je dob – dijete koje je do 1.4. tekuće godine navršilo 6 godina, postaje školski obveznik. S obzirom na to da osim kronološke dobi postoji niz drugih faktora koji pokazuju spremnost djeteta za upis, nužno je da dijete prođe kroz proces procjene psihofizičkog stanja.

Kognitivna spremnost jest najvažniji prediktor školskog uspjeha, ali često prednjački pred socioemocionalnom spremnošću. Ponekad je ovaj psihološki dio presudan u određivanju hoće li dijete krenuti na jesen u školu ili će ipak pričekati sljedeću godinu. Djeca koja su emocionalno nezrela, uplašena, (pre)zaigrana, smanjene koncentracije, infantilnog ponašanja, često se neće dobro prilagoditi na zahtjeve škole. U tom slučaju, upisom se može napraviti više štete nego koristi, a još jednu dodatnu godinu igre i bezbrižnosti djetetu nitko neće moći vratiti. Pokazatelji socioemocionalne spremnosti su najčešće: odvajanje djeteta bez straha od roditelja, samostalno funkcioniranje, izbjegavanje i svladavanje jakih i naglih emocionalnih izljeva, nošenje s bijesom, panikom i strahom, suočavanje s neuspjehom, poštivanje pravila i normi... U svemu ovome će svakako Vašem djetetu pomoći i učiteljica, ali velik dio ovih vještina usvaja se još puno prije polaska u školu. Ono što Vi kao roditelj možete učiniti za socioemocionalni razvoj Vašeg djeteta jest empatički odgovarati na njegove emocije, poticati dijete na suradnju s vršnjacima i starijima, poticati samostalnost djeteta, razgovarati o očekivanjima i osjećajima. Dijete je važno uputiti u ono što se od njega očekuje u školi, a o učiteljici govoriti kao o osobi od povjerenja koja će se brinuti za njega dok nema roditelja. Naglasite djetetu i da njegovo vrijeme za igru i smijeh ne završava polaskom u školu, samo se odvija u primjereno vrijeme. Djetetu treba osvijestiti njegove sposobnosti i one stvari u

kojima je dobar te ih pohvaljivati. Isto tako, ako dijete nešto ne zna ili neće brzo usvojiti u školi, važno je naglasiti da se zato i ide u školu i da će mu njegova učiteljica pomoći da to što bolje savlada.

S obzirom na to da osim kronološke dobi postoji niz drugih faktora koji pokazuju spremnost djeteta za upis, nužno je da dijete prođe kroz proces procjene psihofizičkog stanja.

Ako Vaše dijete kreće najesen u školske klupe, donosim nekoliko savjeta kako se dodatno pripremiti za taj događaj. Kao najvažnije bih istaknula stvaranje pozitivne slike o sebi te stvaranje radnih navika. Fokusirajte se više na djetetov uloženi trud nego li na ishod. Bilo bi dobro da se dijete nauči zauzeti za sebe, zna jasno izraziti svoje potrebe, zna rješavati probleme i sukobe (na dobi primjeren način), zna se pridržavati pravila te podnosi neuspjeh. Potičite djecu da pričaju o stvarima koje vide oko sebe i događajima u danu. Koncentraciju možete vježbati kroz različite zadatke, počevši od pospremanja igračkaka i oblačenja pa nadalje. Različitim svakodnevnim aktivnostima potičete dječju radoznalost i stjecanje novih iskustava te stvarate uvjete za dobrog učenika. Čitajte s djetetom. Nije cilj usvojiti besprijekorno čitanje, već razvijati maštu i prepoznavati emocije. Budite dosljedni u zahtjevima prema djetetu – prosječno predškolsko dijete u stanju je samo se odjenuti, hraniti i pospremiti stvari iza sebe. Ovime dijete učite radnim navikama koje su važne za školu. Dozvolite djetetu da pogriješi i da doživi neuspjeh. Zaštićivanjem i podilaženjem nećete stvoriti otporno dijete koje zna ovladati emocijama koje se javljaju nakon neuspjeha. Usvojite neku rutinu koja će, kada dođe vrijeme za školu, djetetu osigurati predvidljivost te osjećaj kontrole. Igra je i za školarce temeljna aktivnost kroz koju uče i razvijaju određene vještine. Igra pozitivno djeluje i na socioemocijalni razvoj djeteta pa se tako uči usvajanje pravila, uvažavanje tuđih potreba i slično. Zato se igrajte što više, a korištenje ekrana svedite na minimum jer pretjerano korištenje istih negativno utječe na koncentraciju djeteta. Ne plašite dijete školom već mu ispričajte neki Vaš lijep događaj iz školskih dana te mu pričajte o sklapanju novih prijateljstava, stjecanju novih fora znanja i slično. Pred kraj ljeta osigurajte, ako je moguće, djetetu njegov radni prostor. Neka dijete samo odabere svoj školski pribor jer će ga ono i koristiti. Obilježite prvi dan škole djetetovom omiljenom aktivnošću jer je to dan koji je Vašem djetetu (a i Vama) jako važan i ostat će vam u sjećanju.

I za kraj – ne brinite! Stojim Vam na raspolaganju za sve zabrinute upite.

Jelena Strujić, mag.psych.
